

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer/2026/2027 1. félév

Tantárgy: Csoportos gyakorlat I., BCG1104L

Oktató: Koszta Györgyné

Féléves tematika

1. alkalom	A gyermekjóléti alapellátások és a gyermekvédelmi szakellátások rendszere. A gyermekek napközbeni ellátásának (bölcsődei ellátás, napközbeni gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás) helye és szerepe a gyermekvédelmi rendszerben.
	Bölcsődei alapellátás és az alapellátáson túli szolgáltatások.
	A bölcsődei ellátás története. A bölcsődék módszertani szervezetei (MBE, MACSKE).
	A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja.
	A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei és feladatai.
	A napközbeni ellátást biztosító intézmények alapidokumentumai (működési engedély, alapító okirat, szakmai program).
	Munkaviszony létesítésével összefüggő dokumentumok (munkaköri alkalmassági vizsgálat, jogviszony létesítése, munkaköri leírás, munka- és pihenőidő, előmeneteli és illetményrendszer).
2. alkalom	A kisgyermek fejlődésének jellemzői 0-3 éves korban.
	Az érzelmi biztonság és a kötődés szerepe a kisgyermek fejlődésében.
	A saját kisgyermeknevelő-rendszer.
	A bölcsődei nevelés-gondozás tárgyi és személyi feltételei. Az MSZ 24203-7 szabvány és a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet előírásainak áttekintése és alkalmazása a bölcsődei működésben.
	A napirend kialakításának szempontjai és a folyamatos napirend.
	A család és a bölcsőde kapcsolata, a kapcsolattartás formái.
	A családlátogatás és a bölcsődei beszoktatás (adaptáció) elméleti alapjai és gyakorlata.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. Részidős képzésben a félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy óraszámának egyharmada (4 óra). Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a gyakorlaton való aktív részvétel.
- Házi dolgozat készítése.
- Amennyiben a házi dolgozat értékelése elégtelen (1) érdemjeggyel zárul a gyakorlatot ismételni kell.
- A házi dolgozat beadásának határideje: **2026. december 11. napja**

Az érdemjegy kialakításának módja:

- 91 – 100 % – jeles (5)
- 81 – 90 % – jó (4)
- 71 – 80 % – közepes (3)
- 61 – 70 % – elégséges (2)
- 0 – 60 % – elégtelen (1)

Javítási lehetőségek:

- Az elégtelen érdemjegy javítása szóban történhet. (TVSZ 13.§ 4.)
- A sikeres érdemjegy javítása szóban történhet. (TVSZ 14.§ 1.)

Szakirodalom:

- Darvay Sarolta (szerk.) (2011). *Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása*. Líceum Kiadó Eger, 2011. ISBN 978-963-9894-91-4
- Kereki Judit, Tóth Anikó (szerk.) (2019): *Lépések I.-II. Módszertani kézikönyv a kora gyermekkori intervencióban dolgozó szakemberek számára*. Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft., Budapest. (Elérhetőség: Lépések I. kötet: https://gyermekut.hu/pdf/Lepesek_I_e-verzio.pdf és a Lépések II. kötet: https://gyermekut.hu/pdf/Lepesek_II_e-verzio.pdf)
- Nyitrai Ágnes – Korintus Mihályné – Hajduné Holló Katalin – Józsa Krisztián – Rózsa Sándor – Kereki Judit (2021): *A Gyermekfejlődési kérdőív alkalmazása a bölcsődében és az óvodában. Módszertani kézikönyv*. Családbarát Magyarország Központ, Budapest. ISBN 9786155944536 (Elérhetőség: Gyermekfejlődési kérdőív kézikönyv https://gyermekut.hu/pdf/Gyermekfejlodesi_kerdoiv_alkalmazasa_online_220217.pdf)
- Vokony Éva (szerk.) (2022): *Bölcsődei szakemberek életútja, önvallomása I. kötet*. Bölcsődei Múzeum Alapítvány, Budapest. ISBN 978-615-01-4814-4

Jogsabályok:

- 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról. <https://njt.jog.gov.hu/jogsabaly/1997-31-00-00>
- 15/1998.(IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről. <https://njt.hu/jogsabaly/1998-15-20-3D>

Módszertani levelek:

- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja. MBE, Bp. 2026. <https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/alapprogram/>
- A bölcsődei, mini bölcsődei ellátás szabályai és feltételei. MBE, Bp. 2024. <https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/segedlet-a-bolcsodek-mukodtetesehez/>
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához (BOMI 1989) <https://szegedbolcsode.hu/wp-content/uploads/2025/11/Csaladlatogatashoz-regi-modszertani-level.pdf>
- Folyamatos napirend a bölcsődében (BOMI 1981). <https://szegedbolcsode.hu/wp-content/uploads/2025/04/Folyamatos-napirend-modszertani-level.pdf>
- Tudástár: *A beszoktatás módszertana. Szocializálódás a családból a bölcsődébe* (MBE, 2022). <https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/modszertani-kiadvanyok/>

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer/2026/2027 1. félév

Tantárgy: Egyéni gyakorlat II. BCG 1125

Oktató: Koszta Györgyné

Féléves tematika

1. A gyermek megfigyelésének szempontjai és módszerei a bölcsődében.
2. Bölcsődei alapellátás és az alapellátáson túli szolgáltatások. Az alapellátáson túli szolgáltatások formáinak, céljának és működési sajátosságainak bemutatása, illetve a terepintézmény gyakorlatának elemzése.
3. A bölcsődei gondozás főbb helyzetei I. (étkezés, mosakodás, pelenkázás).
4. A bölcsődei gondozás főbb helyzetei II. (öltöztetés, fogápolás, szobatisztaságra nevelés).
5. A bölcsődei gondozás főbb helyzetei III. (alvás, levegőzés, egyéb gondozási helyzetek).
6. Játék és tanulási tevékenységek a bölcsődében: a kisgyermeknevelő szerepe a gyermek játéktevékenységében.
7. Játék és tanulási tevékenységek a bölcsődében I. (társas-, közösségi-, munka-, szabadidős- és komplex tevékenységek).
8. Játék és tanulási tevékenységek a bölcsődében II. (anyanyelvi, vizuális és zenei fejlesztés).
9. Játék és tanulási tevékenységek a bölcsődében III (matematikai, környezeti és természeti tapasztalatok fejlesztése).
10. A bölcsődei felvétel rendje, adminisztrációs és dokumentációs feladatai.
11. Dokumentumelemzés III.: A kisgyermekről vezetett szakmai dokumentáció (csoportnapló, bölcsődei törzslap, fejlődési napló, családi füzet) vizsgálata és elemzése a dokumentumelemzés módszerével.
12. Pedagógiai tervezés.
13. Tevékenységi terv készítése.
14. Tevékenységi terv gyakorlati megvalósítása és szakmai reflexió a gyakorlatvezetővel.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A teljes idejű képzésben a félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa (9 óra). Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- A gyakorlati órák terepintézményekben történnek, gyakorlatvezetők felügyeletével.
- A bölcsődei gyakorlat megkezdésének és teljesítésének feltétele a hatályos jogszabályoknak megfelelő, érvényes Egészségügyi Nyilatkozat és Vizsgálati Füzet (köznymelvi nevéen egészségügyi kiskönyv) megléte. A gyakorlatra történő belépéshez a hallgatónak rendelkeznie kell egy éven belüli, negatív tüdőszűrő vizsgálati eredménnyel is.
- A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a gyakorlaton való aktív részvétel.
- Házi dolgozat készítése.

- Amennyiben a házi dolgozat értékelése elégtelen (1) érdemjeggyel zárul a gyakorlatot ismételni kell.
- A házi dolgozat beadásának határideje: **2026. december 11. napja**

Az érdemjegy kialakításának módja:

- 91 – 100 % – jeles (5)
- 81 – 90 % – jó (4)
- 71 – 80 % – közepes (3)
- 61 – 70 % – elégséges (2)
- 0 – 60 % – elégtelen (1)

Javítási lehetőségek:

- Az elégtelen érdemjegy javítása szóban történhet. (TVSZ 13.§ 4.)
- A sikeres érdemjegy javítása szóban történhet. (TVSZ 14.§ 1.)

Szakirodalom:

- Gyöngy Kinga (szerk.) (2015): *Első lépések a művészetek felé I. A vizuális nevelés és az anyanyelvi-irodalmi nevelés lehetőségei kisgyermekkorban*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs. ISBN 978-615-5376-53-5.
- Gyöngy Kinga (szerk.) (2015): *Első lépések a művészetek felé II. Az ének-zenei nevelés lehetőségei kisgyermekkorban*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs. ISBN 978-615-5376-54-2.
- Forrai Katalin (1994): *Ének a bölcsődében*. Editio Musica, Budapest. ISBN 978-963-330-749-6.
- Darvay Sarolta (szerk.) (2011): *Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása*. Líceum Kiadó, Eger. ISBN 978-963-9894-91-4.
- Kereki Judit, Tóth Anikó (szerk.) (2019): *Lépések I.-II. Módszertani kézikönyv a kora gyermekkor intervencióban dolgozó szakemberek számára. Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft., Budapest*. (Elérhetőség: Lépések I. kötet: https://gyermekut.hu/pdf/Lepesek_I_e-verzio.pdf és a Lépések II. kötet: https://gyermekut.hu/pdf/Lepesek_II_e-verzio.pdf)

Jogszabályok:

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 15/1998.(IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.

Módszertani levelek, szakmai ajánlások és útmutatók:

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja. Magyar Bölcsődék Egyesülete, Budapest, 2026. (Elérhetőség: <https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/alapprogram/>)

Kiegészítő útmutató a bölcsődében, mini bölcsődében pedagógus munkakörben foglalkoztatottak részére. Oktatási Hivatal, Budapest, 2024. (Elérhetőség: <https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/modszertani-kiadvanyok/>)

Korintus Mihályné – Nyitrai Ágnes – Rózsa Judit (2003): *Játék a bölcsődében*. Módszertani levél. Kapocs Füzetek, NCSSZI, Budapest. (Elérhetőség: <https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/modszertani-kiadvanyok/>)

Módszertani útmutató a kisgyermekről vezetett szakmai dokumentáció vezetéséről. Budapest, 2019. (Elérhetőség: <https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/modszertani-kiadvanyok/>)

Nyitrai Ágnes – Murányi Beáta – Szurominé Balogh Mónika (2022): *Gyermekek napközbeni ellátásához illeszkedő standard*. Budapest. (Elérhetőség: <https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/modszertani-kiadvanyok/>)